

ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี
Social and Economic Factors Influencing the Saving Behaviour Among
Members of an Agricultural Cooperative in Suphanburi

สุชาดา บุญศรี* จุฑาทิพ ทุมขุนทด ตรียทิพย์ ญาติ
Suchada Boonsri,* Chuthathip Thumkhuntod Treetip Yadee
สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ*^{2,3}
Faculty of Management, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi
su_suboonsri@hotmail.com

Received: August 30, 2021

Revised: October 11, 2021

Accepted: October 15, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคมเศรษฐกิจและพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี 2) ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 380 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมี 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม และพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการตลาดด้านผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย และด้านอัตราผลตอบแทนมีอำนาจการทำนายร้อยละ 59.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ พฤติกรรมการออม สมาชิกสหกรณ์

Abstract

This research aims to study 1) levels of opinions regarding social and economic factors and saving behaviours among the members of an agricultural cooperative in Suphanburi, and 2) social and economic factors and behaviours in saving of the members of an agricultural cooperative in Suphanburi. By simply random sampling method, the sampling was a group of 380 members of an agricultural cooperative in Suphanburi. In this research,

questionnaires were exploited together with statistical analysis methods such as frequency, percentage, average and standard deviation, including multiple regression analysis.

The research results showed that the 1) participants had the overall opinions regarding social and economic factors and behaviour in saving of the members of an agricultural cooperative in Suphanburi at the highest level, and 2) for testing the hypothesis, it was found that the social and economic factors in terms of the marketing enhancement, influenced on decision making, income, expenditure, and the rate of return are the major factors that yielded the divination at 59.10% which has statistical significance at 0.05.

Keywords: Social and Economic Factors, Saving Behaviours, Cooperative Members

บทนำ

สถานการณ์ปัจจุบันของประเทศไทย เริ่มเข้าขั้นวิกฤตเมื่อเงินออมส่วนบุคคลของประชาชนมีอัตราการขยายตัวลดลง ในขณะที่ประชาชนวัยทำงานที่เป็นผู้สูงอายุในอนาคตมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และประชาชนวัยเด็กที่กำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เพื่อดูแลผู้สูงอายุมีจำนวนลดน้อยลงอย่างต่อเนื่อง หากประชาชนปรารถนามีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี โดยที่ไม่ต้องรอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว ประชาชนจึงจำเป็นต้องมีการออมเงิน สภาวะเศรษฐกิจโดยรวมยังพบปัจจัยด้านของต้นทุนการผลิตและค่าครองชีพมีการปรับตัวสูงขึ้น ภาวะหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง และในภาคการเกษตรที่ประสบปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น จึงได้นำระบบสหกรณ์มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และใช้เป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเกษตรกร อาทิ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านราคาผลผลิตทางการเกษตร และปัญหาด้านราคาวัสดุทางการเกษตร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้สหกรณ์เป็นกลไกสำคัญของภาครัฐ ในการกระตุ้นการออมของภาคประชาชน และเป็นกลไกตลาดที่สำคัญ ในการตอบสนองการประกันรายได้เกษตรกรให้สามารถแข่งขันและการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมได้ เนื่องจากระบบสหกรณ์เป็นระบบที่ได้รับการศึกษามาอย่างยาวนาน และเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศ จากสังคมเล็กสู่สังคมยิ่งใหญ่ต่อไปในอนาคต (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2556)

สหกรณ์เป็นองค์กรการเงินภาคประชาชน ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก ด้วยวิธีการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การออมเงินในสหกรณ์เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีเจตนาฝึกนิสัยสมาชิกให้รู้จักการช่วยเหลือตนเอง โดยวิธีการเก็บออมเงินไว้ในสหกรณ์เพื่อความมั่นคงของชีวิตแล้วสหกรณ์นำเงินออมดังกล่าวมารวมกัน เป็นเงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ทำธุรกิจให้บริการตามวัตถุประสงค์ของสมาชิกที่มารวมกันเป็นสหกรณ์ อาทิเช่น การให้เงินกู้ไปบรรเทาความเดือดร้อนหรือจำเป็นในการประกอบอาชีพ การลงทุนทำธุรกิจ การใช้จ่ายในครัวเรือน จัดหาสินค้าหรือวัสดุอุปกรณ์มาให้บริการแก่สมาชิก หรือรวบรวมผลผลิตของสมาชิกไปจำหน่าย เป็นต้น ซึ่งเป็นวิธีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างหมู่สมาชิกในสหกรณ์ให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งลำพังเพียงคนเดียวไม่สามารถทำได้สำเร็จ ดังนั้นหากสหกรณ์สามารถระดมเงินออมจากสมาชิกได้อย่างต่อเนื่องและเพียงพอกับความต้องการใช้เงินทุนหมุนเวียนทำธุรกิจของสหกรณ์ได้ ผลประโยชน์จะเกิดกับสมาชิกสูงสุด สหกรณ์จึงควรให้ความสำคัญส่งเสริมการออมเงินในหมู่สมาชิกในรูปแบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1) การสะสมเงินค่าหุ้น การถือหุ้น เป็นการลงทุนทางธุรกิจ แต่ในสหกรณ์การ

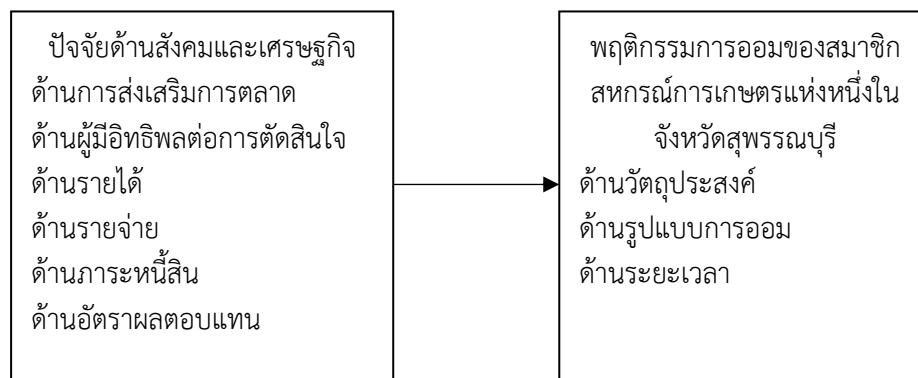
ถือหุ้น เป็นวิธีออมเงินรูปแบบหนึ่งด้วย ซึ่งเป็นการออมเชิงบังคับโดยข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์เอง และบริหารการเงินส่วนบุคคลของสมาชิก ผลตอบแทน คือ เงินปันผล จากการจัดสรรกำไรสุทธิ รายได้จากเงินปันผลตามหุ้นในสหกรณ์ ซึ่งสมาชิกได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นต้น 2) การรับเงินฝากจากสมาชิกเป็นจุดมุ่งหมายและกิจกรรมหลักที่สำคัญของสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนที่ได้มาโดยไม่ต้องมีหลักประกัน และเสียดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกนำเงินมาฝากด้วยความ “สมัครใจ”

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อนำผลจากการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร และนำเสนอต่อผู้บริหารเพื่อสนองนโยบายการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ และมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวนทั้งสิ้น 4,500 คน ข้อมูลจากหนังสือคู่มือของสหกรณ์การเกษตรสามชุก จำกัด ปี 2562 ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณตามสูตร (Taro Yamane, 1973) โดยการกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 ที่ความคลาดเคลื่อน ร้อยละ ± 5 จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 367 คน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น จึงเก็บแบบสอบถามเป็นจำนวน 380 คน และทำการแจกแบบสอบถามด้วยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ การศึกษาในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยคำถามชนิดปลายปิด แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกณฑ์การให้คะแนนในส่วนที่ 2, 3 และ 4 ซึ่งแต่ละข้อคำถาม มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็น มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็น มาก

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็น น้อย

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ซึ่งสามารถแบ่งเกณฑ์คะแนนได้ดังนี้

ค่าคะแนน 4.2–5.00 หมายความว่า ระดับมากที่สุด

ค่าคะแนน 3.41–4.20 หมายความว่า ระดับมาก

ค่าคะแนน 2.61–3.40 หมายความว่า ระดับปานกลาง

ค่าคะแนน 1.81–2.60 หมายความว่า ระดับน้อย

ค่าคะแนน 1.00–1.80 หมายความว่า ระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ แบบสอบถามที่มีค่าตรงตามเนื้อหาโดยพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item objective congruence index: IOC) พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.50 และแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค พบว่า ซึ่งได้สัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.66-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของ ทั้งฉบับอยู่ที่ 0.97 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้มากกว่า 0.70 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2550) ทำให้แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชากร จำนวน 380 ตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน คือ หนังสือวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ รายงานที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพรรณนา คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 สถิติอนุมาน คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 54.74 มีอายุอยู่ระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.58 มีอาชีพ เกษตรกรรม/ประมง จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 189 คน คิดเป็น

ร้อยละ 49.74 สถานภาพสมรส จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 51.58 และมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.74

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคมเศรษฐกิจและพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคมเศรษฐกิจและพฤติกรรมการออมของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$ S.D. = 0.22) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยเรียงลำดับข้อที่ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการส่งเสริมการตลาด ($\bar{X} = 4.51$ S.D. = 0.31) รองลงมาด้านอัตราผลตอบแทน ($\bar{X} = 4.51$ S.D. = 0.33) ด้านรายได้ ($\bar{X} = 4.49$ S.D. = 0.32) ด้านภาระหนี้สิน ($\bar{X} = 4.48$ S.D. = 0.37) ด้านรายจ่าย ($\bar{X} = 4.47$ S.D. = 0.32) และด้านผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.44$ S.D. = 0.34) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$ S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยเรียงลำดับข้อที่ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านรูปแบบการออม ($\bar{X} = 4.49$ S.D. = 0.31) ด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.45$ S.D. = 0.35) และด้านระยะเวลา ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.39) ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณเส้นตรง (Multiple Regression Analysis) แสดงผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ	พฤติกรรมการออม			t	P
	B	SE	β		
(ค่าคงที่)	0.239	0.186	-	1.288	0.199
ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.289	0.035	0.333	8.324	0.000*
ด้านผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	0.094	0.030	0.117	3.102	0.002*
ด้านรายได้	0.218	0.032	0.260	6.770	0.000*
ด้านรายจ่าย	0.149	0.033	0.174	4.475	0.000*
ด้านภาระหนี้สิน	0.047	0.029	0.064	1.639	0.102
ด้านอัตราผลตอบแทน	0.138	0.033	0.169	4.216	0.000*
Adjusted R Square = 0.584 R = 0.768			R Square = 0.591		Durbin Watson = 1.880

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 1 ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า มีตัวแปรทำนาย 5 ตัวแปร คือ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย และด้านอัตราผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร มีอำนาจทำนายประมาณร้อยละ 58.40 (Adjusted R Square= 0.584)

เมื่อนำค่าสถิติต่าง ๆ มาสร้างสมการพยากรณ์ จะได้สมการพยากรณ์พบว่า ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

สมการคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 0.239 + 0.289 (X_1) + 0.094 (X_2) + 0.218 (X_3) + 0.149 (X_4) + 0.138 (X_5)$$

$$Zy = 0.333(X_1)^* + 0.117(X_2)^* + 0.260(X_3)^* + 0.174(X_4)^* + 0.169(X_5)^*$$

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

1. ด้านการส่งเสริมการตลาด ส่งต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้เพราะสมาชิกมีความพึงพอใจในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สหกรณ์มอบให้ อีกทั้งยังมีนโยบายและการประชาสัมพันธ์บอกกล่าวกับสมาชิกเกี่ยวกับข้อมูลการออมเงินอยู่เสมอ ทำให้สมาชิกรู้สึกไว้วางใจที่จะนำเงินมาออมไว้กับทางสหกรณ์ จึงทำให้ด้านการส่งเสริมการตลาดส่งต่อพฤติกรรมการออมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระวัฒน์ เจริญราษฎร์และคณะ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของลูกค้ายุทธศาสตร์เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า ด้านการส่งเสริมการตลาด ส่งผลพฤติกรรมการออมของลูกค้ายุทธศาสตร์เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาหนองคาย จังหวัดหนองคาย

2. ด้านผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ส่งต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้เพราะการเป็นสมาชิกและอยากมีการเก็บออมเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับเงินฝากจึงมีผู้มีความรู้และผู้สนับสนุน เช่น บุคคลในครอบครัว สมาชิกด้วยกัน ประธานกลุ่มและเจ้าหน้าที่ จึงทำให้ด้านผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ส่งต่อพฤติกรรมการออมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลธรรมากร ตั้งทิวาพร (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร

3. ด้านรายได้ ส่งต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้เพราะสมาชิกสามารถนำเงินส่วนที่นำมาออมกับสหกรณ์มาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังนำเงินส่วนรายได้มาออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคตและมีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ด้านรายได้ส่งต่อพฤติกรรมการออมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมสันต์ จันทา (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของเกษตรกร ในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านรายได้ ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของเกษตรกร ในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

4. ด้านรายจ่าย ที่ส่งต่อพฤติกรรมกรออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้เพราะทางสหกรณ์มีการจ่ายเงินให้กับสมาชิกลาออกอย่างครบถ้วนและเที่ยงตรง และนำเงินส่วนนั้นไปเป็นประโยชน์ในอนาคต หรือสหกรณ์จ่ายอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าแหล่งอื่นทำให้สมาชิกมีความสนใจที่จะนำเงินมาฝากกับสหกรณ์มากกว่าแหล่งอื่น จึงทำให้ด้านรายจ่ายที่ส่งต่อพฤติกรรมกรออมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อพฤติกรรมกรออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านรายจ่ายส่งต่อพฤติกรรมกรออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

5. ด้านอัตราผลตอบแทน ส่งต่อพฤติกรรมกรออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้เพราะผลตอบแทนที่สหกรณ์มอบให้แก่สมาชิกที่มีการฝากเงินกับสหกรณ์น่าพอใจ เช่น เงินปันผลที่มอบให้ทุกสิ้นปี จึงทำให้ด้านอัตราผลตอบแทน ส่งต่อพฤติกรรมกรออมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริมา วิทยา (2558) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรออมและรูปแบบการออมลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล พบว่า ด้านอัตราผลตอบแทน ส่งต่อพฤติกรรมกรออมและรูปแบบการออมลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ด้านการส่งเสริมการตลาด ส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมกรออม ดังนั้นสหกรณ์การเกษตรควรมีการประชาสัมพันธ์สมาชิกสหกรณ์การเกษตรผลตอบแทนจากการออม เช่น อัตราค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บ ดอกเบี้ยเงินฝาก นโยบายการถือหุ้นอัตราดอกเบี้ยสูง เป็นต้น

ด้านผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมกรออม ดังนั้นสหกรณ์การเกษตรควรกำหนดนโยบายและแนวทางการฝึกอบรมพัฒนาพนักงานเพื่อให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรนำเชื่อถือ เพราะพนักงานเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้สมาชิกสหกรณ์ออมเงินเพิ่มมากขึ้น เช่น คำแนะนำผลตอบแทนที่สมาชิกสหกรณ์จะได้รับจากการออม เป็นต้น

ด้านรายได้ ส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมกรออม ดังนั้นสหกรณ์การเกษตรควรมีการประชาสัมพันธ์ความมั่นคงภายในสหกรณ์การเกษตร ความน่าเชื่อถือ ผลตอบแทนที่จะได้รับเช่นเงินปันผล เพราะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจะได้นำรายได้ส่วนหนึ่งมาออม

ด้านรายจ่าย ส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมกรออม ควรมีนโยบายการจ่ายอัตราผลตอบแทน เช่น ดอกเบี้ยจากการออมเงิน ดอกเบี้ยจากการถือหุ้นสหกรณ์ฯ โดยสหกรณ์มีการจ่ายอย่างต่อเนื่องทุกปี เป็นแรงจูงใจสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมาออม

ด้านอัตราผลตอบแทน ส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมกรออม ควรมีนโยบายจ่ายผลตอบแทนให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรอย่างต่อเนื่องทุกปี เช่น ดอกเบี้ยจากการออมเงิน เงินปันผลจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เพื่อเพิ่มฐานลูกค้าใหม่สมัครสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น แรงจูงใจ รูปแบบการออมที่ส่งต่อพฤติกรรมกรออม เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษารูปแบบของวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในการวิเคราะห์ผลของปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ ส่งต่อพฤติกรรมกรออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2556). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์*. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2563, จาก http://www.cpd.go.th/web_cpd/cpd_Allabout.html
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2550). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับบริหารและวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลธกาน ตั้งทิวาพร. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์. (2561). ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 14(2), 331-329.
- คมสันต์ จันทา. (2562). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของเกษตรกรในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย)
- ธีระวัฒน์ เจริญราษฎร์และคณะ. (2560). สมการโครงสร้างส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดหนองคาย. *วารสารพัฒนาการเศรษฐกิจปริทรรศน์*, 11(1), 126-152.
- ศิริมา วิทยา. (2558). *พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขา อำเภอทุ่งหว้าจังหวัดสตูล*. (วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย).
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed) New York: Harper and Row